

China Miéville (1972)

Britanyalı fantastik edebiyat, bilim-kurgu ya da kendi ifadesiyle “tuhaf kurgu” yazarıdır. Cambridge Üniversitesi’nde sosyal antropoloji öğrenimini tamamlayan Miéville, yüksek lisans ve doktora derecelerini London School of Economics’te uluslararası ilişkiler alanında almıştır. China Miéville’in, edebiyat uğraşı dışında, kendisini seçimlerde adaylığa kadar taşıyan siyasi çalışmaları ve “eşit haklar” ile Ekim Devrimi’ni konu aldığı kuram ve tarih çalışmaları da vardır.

Fantastik edebiyatı ticarileşmekten ve tutucu klişelerden kurtarmayı amaçlayan Miéville politik duruşunu romanlarına da yansıtıran, her romanında farklı bir tarz deneyerek yenilikçi bir çizgi oluşturmuştur. China Miéville, kendisini etkileyen yazarlar arasında M. John Harrison, J. G. Ballard, H. P. Lovecraft, Strugatski kardeşler, Gene Wolf, Mervyn Peake ve 2018 yılının başında kaybettiğimiz Ursula K. Le Guin gibi isimleri saymaktadır. Bilim kurgu edebiyatı ve fantastik edebiyatın en önemli ödüllerinden Arthur C. Clarke Ödülü’nü üç kez, Locus En İyi Fantastik Kitap Ödülü’nü iki kez kazanan China Miéville, Britanya Fantezi Edebiyatı Ödülü’ne üç, Hugo, Kitschies ve Dünya Fantezi Edebiyatı ödüllerine ise birer kez layık görülmüştür.

Miéville’in Yordam Edebiyat’ta yayımlanan romanları şunlardır: *Kral Fare (King Rat, 1998; Türkçesi 2009)*, *Perdido Sokağı İstasyonu (Perdido Street Station, 2000; Türkçesi 2011)*, *Un Lun Dun (Un Lun Dun, 2007; Türkçesi 2012)*, *Şehir ve Şehir (The City & The City, 2009; Türkçesi 2012)*, *Yara (The Scar, 2002; Türkçesi 2013)*, *Kraken (Kraken, 2010; Türkçesi 2013)*, *Demir Konsey (Iron Council, 2004; Türkçesi 2015)*, *Elçilik Kenti (Embassytown, 2011; Türkçesi 2016)*, *Demirdenizi (Railsea, 2012; Türkçesi 2018)*.

Eserin orijinal adı:
King Rat
(1998, Londra: Pan Books)

Yordam Kitap'ta
China Miéville Eserleri

KRAL FARE

PERDİDO SOKAĞI İSTASYONU

UN LUN DUN

ŞEHİR VE ŞEHİR

YARA

KRAKEN

DEMİR KONSEY

ELÇİLİK KENTİ

DEMİRDENİZİ

CHINA MIÉVILLE

KRAL FARE

ROMAN

TÜRKÇESİ
GÜLER SİPER

yordam
edebiyat

Yordam Edebiyat: 45 • Kral Fare • China Miéville • ISBN 978-9944-122-88-7
İngilizceden Çeviren: Güler Siper • *Kitap Editörü:* Ülker İnce • *Düzeltilme:* Ceren Ünlü
Kapak ve İç Tasarım: Savaş Çekiç • *Sayfa Düzeni:* Gönül Göner
Birinci Basım: Kasım 2009 • *İkinci Basım:* Haziran 2018
© China Miéville, 1998; © Yordam Kitap, 2009
(Telif hakları Anatolialit aracılığıyla alınmıştır.)

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)
Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat: 3 34110 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0212 528 19 10 • Faks: 0212 528 19 09
W: www.yordamkitap.com • E: info@yordamkitap.com
www.facebook.com/YordamEdebiyat • www.twitter.com/YordamEdebiyat

Baskı: Yazın Basın Yayın Matbaacılık Turizm Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 12028)
İ.O.S.B. Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No: 38-40-42-44
Başakşehir - İstanbul
Tel: 0212 565 01 22

KRAL FARE

ROMAN

TEŞEKKÜR

Bu kitabı ilk aşamalarında okuyan herkese teşekkür ederim. Beni her zaman destekleyen annem, Claudia'ya, önerileri ve eleştirileri için kız kardeşim Jemima'ya sevgiler ve teşekkürler.

Tabii ki her şey için Emma'ya sonsuz sevgi ve teşekkür.

Çok değerli eleştirileri, bilgisayara geçirirken benden esirmediği yardımları, genelde tatsız geçen bir yıl süresince gösterdiği büyük dostluğu için Max Schaefer'e yürekten teşekkürler.

Mic Cheetham'a ne kadar teşekkür etsem azdır. Yanımda olduğu için çok şanslıyım. Bütün Macmillan ailesine, özellikle editörüm Peter Lavery'e teşekkürler.

Adını vermem gereken birçok yazar ve sanatçı var. Ama öncelikle Two Fingers ve James T Kirk'e romanları *Junglist* için saygılar. Yolu onlar açtı. Kendisinden yanlışlıkla çaldığım metaforu kullanmama izin verdiği için Iain Sinclair'e çok teşekkür ediyorum. Jake Pilikian beni Davul ve Bas ile tanıştırdı ve hayatımı değiştirdi. Bana bir soundtrack oluşturan DJ'lere ve ekiplerine buradan selamlar. Özellikle A Guy Called Gerald'a, o olağanüstü Gloc için hayranlığımı ve teşekkürlerimi göndermek istiyorum: Şimdi eski ama hâlâ bugüne kadar plağa kaydedilmiş en müthiş gerilla bası parçası. Baştan alalım.

Max'e

Bi Londra Bi Şeyi. . .

Tek 9

Sizin göremediğiniz boşlukların içinden geçer, binaların arasına sokulurum. Sizin arkanıza takılır, size öylesine yaklaşıyorum ki soluğumdan ensenizdeki tüyler ayağa kalkar ve siz yine de beni duymazsınız. Gözbebekleriniz büyüdüğünde göz kaslarınızın sesini duyabilirim. Sizin pisliklerinizle beslenir, evlerinizde yaşar, yatağınızın altında uyurum ve ben istemezsem ruhunuz duymaz.

Caddelerin tepesinde dolaşırım. Kentin girip çıkmadığım yeri yoktur. Sizin duvarlarınız artık benim duvarlarım, benim tavanlarım ve benim zeminlerim.

Rüzgâr vurunca paltom çamaşır ipinde asılıymış gibi bir ses çıkarıyor. Kollarımdaki binlerce çizik, çatılara tırmanıp bacaların arasında dolaşırken, elektrik çarpmış gibi karıncalanıyor. Bu akşam yapmam gereken bir iş var.

Bir çatının kenarından cıva gibi akıyor ve yağmur borularından kıvrılarak on beş metre aşağıdaki sokağa iniyorum. Sepya rengi ışık altında çöp yığınlarının arasından sessizce geçiyor ve cadde-deki metal kapağı ses çıkarmadan kaldırıp kanalizasyon girişini açıyorum.

Şimdi karanlıktayım, ancak yine de görebiliyorum. Tünellerden geçen suyun gürültüsünü duyabiliyorum. Belime kadar bok içindeyim. Sürüklendiğimi hissedebiliyorum, kokusunu alıyorum. Bu tünellerde kaybolmadan rahatça yolumu bulabilirim.

Akıntının içinde yürümeye çalışıyor, duvarlara ve tavana tutunarak kuzeye doğru gidiyorum. Canlı birtakım yaratıklar önümden kaçıyorlar. Karanlık koridorlarda hiç şaşırmadan yolumu buluyorum. Öyle sürekli, yoğun bir yağmur da yağmamıştı, ama bu akşam nedense Londra'daki bütün sular hedeflerine ulaşmakta pek aceleci. Metro tünellerinin tuğla duvarları kabarmış. Suyun altına dalıyor ve yüzeye çıkma zamanı gelene kadar bu iğrenç karanlıkta yüzüyorum, sonra üzerimden sular damlayarak doğruluyorum. Yine sessizce kaldırırma çıkıyorum.

Tepemde kule gibi yükselen şu kırmızı tuğla bina, işte gideceğim yer. Sağda solda ışık kareleriyle bölünmüş koskocaman karanlık bir kütle. Saçakların gölgesinde kalan bir ışık beni ilgilendiren. Bacaklarımı iki yana açarak binanın köşesinden yukarıya tırmanıyorum. Şimdi daha yavaşım. Televizyonun sesi ve yemek kokusu geliyor yaklaştığım pencereden, şimdi ise uzun tırnaklarımla tıkrdatıyorum, tırmalıyorum, sanki bir güvercin yapıyormuş gibi ya da bir daldan geliyormuş gibi şaşırtıcı bir ses, bir yem.

I. KISIM

CAM

1. Bölüm

GATILARIN üstünden görünen gemiler Londra'ya nasıl giriyorsa trenler de öyle giriyor. Uzun boyunlu deniz canavarları gibi gökyüzüne yükselen kulelerin ve pislik denizinde balinalar gibi yuvarlanan büyük gaz bidonlarının arasından geçiyor. Ta aşağıda sıra sıra garip dükkânlar, boyaları dökülen kafeler, trenlerin geçtiği köprülerin altına tıkmış iş yerleri var. Duvar yazılarının renkleri ve çizgileri hemen göze çarpıyor. Trenler üst kat pencerelerine öyle yakın geçiyor ki yolcular içeriyi, küçük çıplak ofisleri, malzeme dolaplarını görebiliyorlar. Duvarlardaki takvimleri ve çıplak kadın resimlerini.

Londra'nın kalbi burada atıyor, banliyölerle şehir merkezi arasında, yayılıp yatmış düzlük bölgede.

Sokaklar yavaş yavaş genişliyor ve kafelerle dükkânların isimleri daha bildik geliyor artık; ana yollar daha temiz; trafik daha yoğun ve şehir raylarla buluşmak üzere yükseliyor.

Ekim ayında iş çıkışı saatinde bir tren bu King's Cross yolculuğunu yapıyordu. Havayı yararak, Kuzey Londra'nın dış semtlerine doğru ilerlerken, Holloway yakınlarında şehir ta aşağılarda belirmeye başladı. Aşağıdaki insanlar trenin geçişini hiç umursamadılar. Yalnızca çocuklar üzerlerinden gürültüyle geçerken kafalarını kaldırıp baktılar; birkaç küçük çocuk eliyle işaret etti. İstasyona yaklaşan tren, çatıların seviyesinin altına doğru inmeye başladı.

Vagonda, etraftaki apartmanları izleyen birkaç kişi vardı. Gökyüzü pencerelerin üzerinde kaybolmuştu. Bir güvercin sürüsü, rayların yan tarafında saklandıkları yerden çıkıp doğruya doğru kanat çırpıttı.

Kuşların uçuş sesi, kompartımanın arkalarında oturan, iri yapılı bir adamın dikkatini dağıttı. Karşısında oturan kadına gözlerini dikip bakmamaya çalışıyordu. Kadının jölenenmiş gür saçları, kafasının üzerine bukle bukle çöreklenmiş bir yılından farksızdı. Kuşlar geçerken gizli bakışlarına ara verdi ve parmaklarını kısacık kesilmiş kendi saçlarının arasından geçirdi.

Tren şimdi binaların altındaydı. Sanki yılların yolculuğu sonucunda rayların altındaki betonun aşınmasıyla oluşmuş gibi görünen derin bir oyuntudan kıvrılarak geçti. Saul Gramond karşısında oturan kadına baktı yine ve dikkatini pencereye çevirdi. Vagondaki ışıktan dolayı pencereler aynaya dönüşmüştü, kendisine, geniş yüzüne baktı. Yüzünün gerisinde belli belirsiz bir tuğla bina ve onun da gerisinde iki yanda dimdik yükselen evlerin bodrum katları.

Saul günlerdir şehre gelmemiştir.

Rayların her tıkırtısı onu eve daha da yaklaştırıyordu. Gözlerini kapadı.

İstasyona yaklaştıkça dışarıda, rayların geçtiği derin yarıklar genişlemişti. İki yandaki duvarlarda, demiryolunun bir iki metre ötesinde, çöp dolu küçük girintiler, karanlık oyuklar vardı. Vinçlerin gölgeleri ufuk çizgisinde yaylar çiziyordu. Treni çevreleyen duvarlar ikiye ayrıldı ve tren King's Cross İstasyonu'na girerken raylar iki yana doğru yelpaze gibi açılmaya başladı.

Yolcular ayaklandılar. Saul çantasını omzuna atıp ayaklarını sürüyerek vagonun çıkışına yöneldi. Büyük kemerli bina buz gibiydi. Soğuk hava yüzüne çarptı. Kalabalık grupları ite kaka, hızla binaların ve insanların arasından geçerek yürümeye başladı. Daha yolu vardı. Metroya doğru yöneldi.

Etrafındaki kalabalığın varlığını bütün ağırlığıyla hissedebiliyordu. Suffolk kıyısında, bir çadırda geçirdiği on günden sonra, hemen yanı başındaki on milyon insanın ağırlığı havada titreşiyordu neredeyse. Metroyu gösterişli renkleri ve çıplak bedenleriyle, gece kulüpleri ve partilere gidenler doldurmuştu.

Babası büyük olasılıkla onu bekliyor olacaktı. Saul'ün geldiğini biliyordu ve mutlaka, o akşam *pub*'a gitmekten vazgeçip onu karşılamaya çalışacaktı. Bu yüzden daha şimdiden kızıyor-du ona. Kızmakla kabalık ve haksızlık ettiğini biliyordu ancak babasının iletişim kurmadaki tutarsız çabalarından nefret ediyordu. Birbirlerinden uzakta olmaları onun için daha büyük mutluluktu. Surat asmak daha kolaydı ve daha dürüst bir yaklaşımdı.

Metro, Jubilee hattının tünellerinden çıktığında hava karar-mıştı. Saul yolu tanıyordu. Karanlık yüzünden Finchley Yolu'nun arkasındaki moloz yığını loş, sahihsiz bir ülkeye dönüşse de, o göremediği ayrıntıları yerine yerleştirebiliyordu; duvar yazılarına, duvar ilanlarına kadar. Burner. Nax. Koma. Boya kalemlerine sımsıkı yapışmış, korkusuz, küçük afacanların adlarını, nereler-den geldiklerini biliyordu.

Solunda Gaumont State Sineması'nın görkemli binası, Kilburn Caddesi'nin küçük bakkallarının tahta perdelerinin arasında totaliterlik dönemlerine özgü tuhaf bir anıt gibi yükseliyordu. Tren Willesden İstasyonu'na gelirken, Saul pencereden gelen soğuktan ürperip paltosuna daha sıkı sarıldı. Yolcular azalmıştı. O inerken arkasında yalnızca birkaç kişi kaldı.

İstasyonun dışına çıkınca soğukta kollarıyla bedenini sardı. Havada, yakınlarda bir yerde birinin bahçesini temizlemek için yaktığı ateşten gelen hafif bir duman kokusu vardı. Saul tepeden aşağıya, kütüphaneye doğru yürümeye başladı.

Yolda, paket servisi yapan bir yerde durup yiyecek bir şeyler aldı, soya sosu ve sebzeleri üzerine dökmek için dikkatle yiyerek yoluna devam etti. Güneş battığı için canı sıkılmıştı. Willesden'in gün batımları muhteşemdi. Böyle bir günde, havada çok az bulut varken, alçak ufuk çizgisinden ışık, en olmadık girintilere kadar, caddelere akıyordu; karşılıklı duran pencereler ışınları birbirine, sonra da hiç beklenmedik yönlere yansıtıyor,

sıra sıra kırmızı tuğla evler, sanki içeriden aydınlatılmış gibi yanıp sönüyordu.

Saul arka sokaklara girdi. Babasının evi karşısına dikilene kadar soğukta sokaklara gire çıka yürüdü. Terragon Evleri denilen bina, büyüklüğüne rağmen güdük ve yoksul görünümlü, çirkin bir Viktorya dönemi apartmanıydı. Önünde bir bahçe vardı: Sadece köpeklerin geldiği, otlarla kaplı dar bir alan. Babası en üst katta yaşıyordu. Baktığında ışığının yandığını gördü. Merdivenlerden çıktı ve iki yandaki çalılıklara ve otlara bakarak içeri girdi.

Gürültü çıkarır da geldiği anlaşılır diye, çelik kafes kapılı büyük asansöre binmedi. Onun yerine merdivenleri tırmandı ve yavaşça babasının dairesinin kapısını açtı.

Ev buz gibiydi.

Holde durup içeriyi dinledi. Oturma odasının kapısının ardından televizyonun sesi geliyordu. Biraz bekledi, ama babasından ses çıkmadı. Saul ürperdi ve etrafına bakındı.

İçeri girip uyuklayan babasını kaldırması gerektiğini biliyordu, hatta kapıya kadar gitti. Sonra durup kendi odasına baktı. Kendinden iğrenerek güldü, ama yine de ayaklarının ucuna basarak oraya doğru yürüdü.

Sabahleyin özür dileyebilirdi. *Uyuyorsun sandım, babacım. Horladığımı duydum. Sarhoş geldim ve kendimi yatağa attım. Son derece yorgundum, sohbet edecek halim yoktu.* İçeriye kulak verdi. Babasının pek sevdiği tartışma programının boğuk sesi geliyordu yalnızca.

Döndü ve odasına girdi.

Hemen uyudu. Rüyasında üşüdüğünü gördü ve gece bir kez uyanıp yorganı üzerine çekti. Yine rüyasında güm diye bir ses duydu, sonra da yere çarpan ağır bir şeyin sesini; ama ses o kadar yüksekti ki onu uykusundan uyandırdı ve sesin gerçek olduğunu, yanı başından geldiğini fark etti. Adrenalini yükseldi, titremeye başladı. Kalbi yerinden fırlayacak gibi oldu, yataktan fırlarken sendeledi.

Evin içi buz gibiydi yine.

Biri kapıyı yumrukluyordu.

Gürültü kesilmiyordu ve korkmaya başlamıştı. Ne yapacağını bilemez durumda titremeye başladı. Hava henüz aydınlanmamıştı. Saatine baktı. Altıyı biraz geçiyordu. Sendeleyerek hole gitti. O korkunç güm güm güm sesi ara vermeden sürüyordu; şimdi buna bölük pörçük, anlaşılmasız bağırışlar da karışmıştı.

Bir yandan gömleğini giymeye çalışırken, “Kim o?” diye bağırdı.

Kapının yumruklanması kesilmedi. Yine seslendi; bu kez gürültüyü bastıran bir ses geldi.

“Polis!”

Saul kafasını toparlamaya çalıştı. Birden panikleyip çekmesindeki küçük uyuşturucu paketini düşündü, ama olacak şey değildi bu. Uyuşturucu baronu değildi, böyle bir baskını ona harcamazlardı. Kalbi hâlâ ağzında, tam uzanıp kapıyı açacakken, gerçekten söyledikleri kişiler mi diye sormadığını fark etti ama artık çok geçti ve birileri sürü halinde eve dalarken, sonuna kadar açtıkları kapı kendisine çarpıp onu yere devirdi.

Etrafını mavi pantolonlar ve büyük ayakkabılar sardı. Hızla ayağa kalktı. Davetsiz misafirlerine saldırmaya başladı. Korku öfkesini arttırmıştı. Bağırmaya çalıştı ama biri midesine bir yumruk indirince iki büklüm oldu. Etrafında anlam veremediği sesler yankılanıyordu.

“...şu piçin soğukkanlılığına bak...”

“...kendini bi bok sanan salak...”

“...her yer cam kırığı, dikkat et...”

“...oğlu mu, kim bu? Kafayı iyi bulmuş, uçuyor...”

Bütün bu seslerin gerisinde, televizyondaki sabah programının sunucusunun neşeli sesiyle okuduğu hava raporunu duyabiliyordu. Dönüp onu yere bastıran adamların yüzünü görmeye çalıştı.

“Neler olup bitiyor, allahın cezaları?” dedi soluk soluğa. Adamlar bir şey söylemeden itekleyerek oturma odasına götürdüler onu.

Oda polislerle doluydu, ama Saul polislerin arasında içeriyi görebiliyordu. Önce televizyonu gördü: Parlak giysili kadın bugün havanın soğuk olacağını söyleyerek uyarıyordu onu. Kanepede bir tabak, yağlı donmuş makarna, yerde de yarısı içilmiş bir bira bardağı duruyordu. Soğuk esintiyi fark etti ve pencereye, pencereden dışarıdaki evlerin tepelerine baktı. Perdeler uçuyordu. Yere yayılmış sivri cam parçaları gördü. Pencerede, kenarlarındaki bir iki parçanın dışında, neredeyse hiç cam kalmamıştı.

Saul duyduğu dehşetten dolayı olduğu yere çöktü; yerde sürünerek pencereye doğru ilerlemeye çalıştı.

Sivil giysiler içindeki zayıf bir adam dönüp baktı.

“Merkeze gidiyoruz şimdi,” diyerek, Saul’ü tutanlara sesleniyordu.

Saul’ü topuklarının üzerinde çevirdiler. Oda etrafında atlı karınca gibi dönerken sıra sıra kitaplar, babasının küçük resimleri yanından geçip gitti. Geriye dönmeye çalıştı.

“Baba!” diye bağırdı. ‘Baba!’

Hiç karşı koyamadan evden dışarı çıkartıldı. Koridorun karanlığını kapılardan sızan ışıklar bölüyordu. Asansöre doğru sürüklenirken, etrafta ne olduğunu anlamayan suratlar ve geceliklerine sımsıkı yapışmış eller fark etti. Pijamalarını giymiş komşular gözleriyle onu izliyorlardı. Yanlarından geçerken onlara bağırdı.

Onu tutan adamları hâlâ göremiyordu. Ne olup bittiğini söylemeleri için yalvarıp yakarmaya, tehditler savurmaya, küfretmeye, bas bas bağırırmaya başladı.

“Babam nerede? *Neler oluyor?*”

“Kes sesini.”

“Neler oluyor?”

Bir şeyle böbreklerine vuruldu, çok sert değil ama daha kötüsünün gelebileceği tehdidini hissettirerek. “Kes sesini.” Asansörün kapısı kapandı.

“Aman allahım, babama ne oldu?”

Kırılan camı gördüğü anda içinden gelen bir ses duymuştu. Ama şu ana kadar sesin ne dediğini anlayamamıştı. Evin içinde, botların acımasız gıcirtısı ve küfür sesleri bastırmıştı onu. Şimdi, sürüklendiği yerde, nispeten sessiz asansörün içinde, fisiltısını duyabiliyordu.

Öldü, diyordu. Baban öldü.

Dizlerinin bağı çözüldü. Arkasındaki adamlar onu tutup kaldırdılar, ama bütün gücünü yitirmişti. İnledi.

“Babam nerede?” diye sordu.

Dışarıdaki ışık bulut rengindeydi. Polis arabalarının mavi ışıkları yanıp sönerken donuk renkli binaları renklendiriyordu. Dondurucu hava Saul’ü kendisine getirmişti. Onu tutan kolları umutsuzca çekiştirerek Terragon Evleri’ni çevreleyen çitin arkasını görmeye çalıştı. Babasının, şimdi bir delik haline gelen penceresinden bakan yüzler gördü. Kuru otların üzerine yayılmış milyonlarca kırık cam parçasını fark etti. Tehditkâr bir ışık cümbüşü içinde donmuş gibi duran üniformalı polisler gördü. Hepsinin yüzü ona dönüktü. Biri elindeki “dikkat polis kordonu” yazan bir rulo şeridi yerdeki sopalar arasına gererek, bir alanı çevirmekle meşguldü. Bu alanın içinde çimenlerin üzerindeki bir karaltının önünde diz çökmüş bir diğerini gördü. Bu adam da diğerleri gibi ona bakıyordu. Bedeni, orada ne olduğunu Saul’ün görmesini engelliyordu. Daha fazla bir şey göremeden oradan uzaklaştırıldı.

Arabalardan birinin içine itilirken hiçbir şey hissetmedi; başı dönüyordu. Hızlı hızlı solumaya başladı. Bu arada bileklerine kelepçe takılmıştı. Önde oturan adamlara bağırdı yine, ama onu umursamadılar.

Caddelerden geçtiler.

Bir hücreye kapattılar onu; bir bardak çay ve kalın giysiler verdiler: Gri bir hırka ve alkol kokan kadife pantolon. Saul bir yabancıya giysileri içinde büzülüp oturdu. Uzun bir süre bekledi.

Yatağa uzanıp ince battaniyeyi üzerine çekti.

Arada içindeki sesi duyuyordu. *İntihar*, diyordu. *Babam intihar etti.*

Bazen itiraz ediyordu. Saçma bir düşünceydi bu; babası asla böyle bir şey yapmazdı. Derken ses onu ikna ediyor, o zaman da soluğu hızlanıyor, dehşete düşüyordu. Sese kulaklarını kapadı. Kendi içinden bile gelse, söylentilere kulak asmayacaktı.

Hiç kimse neden orada olduğunu söylememişti. Ne zaman ayak sesleri yaklaşırsa, bağırma başlıyor, bazen küfredip neler olduğunu bilmek istediğini söylüyordu.

Bazen ise ayak sesleri duruyor, kapıdaki sürgü açılıyor ve bir ses, "Geciktiğimiz için üzgünüz," diyordu. "En kısa zamanda sizinle ilgileneceğiz" ya da "Kes sesini."

"Beni burada tutamazsınız," diye bağırды bir defasında. "Neler oluyor?" Boş koridorlarda sesi yankılandı.

Yatağına oturdu, tavana bakmaya başladı.

Bir köşesinden ağ gibi yayılan ince çatlaklar vardı. Gözleriyle izledi onları, hipnotize olana kadar.

Neden buradasın? diye fısıldadı içindeki ses endişeyle. *Seni neden yakalayıp içeri atsınlar? Neden konuşmuyorlar seninle?*

Oturup çatlaklara bakmayı sürdürdü ve sesi duymazlıktan geldi.

Uzun bir süre sonra kilitte dönen bir anahtar sesi duydu. Üni-formalı iki polis, arkalarında babasının evinde gördüğü zayıf adamla birlikte içeri girdiler. Adam aynı kahverengi takım elbise ve taba rengi çirkin pardösüyü giymişti. Dikkatle, kirli battaniyesinin altından bakışlarını ona dikmiş olan, umutsuz, saldırgan ve acınacak haldeki Saul'e baktı. Zayıf adam konuştuğunda sesi Saul'ün düşündüğünden çok daha yumuşaktı.

"Bay Garamond," dedi. "Üzülerek babanızın öldüğünü söylemek zorundayım."

Saul gözlerini kırpmadan bakıyordu ona. *Bu çok açık değil miydi zaten* diye bağırma istedi, ama gözyaşları engel oldu buna. Konuşmak istediğinde tek çıkardığı ses hıçkırık oldu. Bir dakika

kadar avaz avaz ağladı, sonra kendini toparlamaya çalıştı. Bir bebek gibi içini çekti ve akan burnunu koluna sildi. Üç polis, o biraz yatışana kadar durup ses çıkarmadan beklediler.

“Neler oluyor?” diye boğuk bir sesle sordu.

“Bunu senin bize söyleyeceğini umuyordum, Saul,” dedi zayıf adam. Sesi son derece soğuktu. “Ben Müfettiş Crowley, Saul. Şimdi sana birkaç soru soracağım...”

“Babama ne oldu?” diye lafını kesti Saul. Bir an durakladı.

“Pencereden düşmüş, Saul,” dedi Crowley. “Epey yüksekte hem de. Acı çektiğini sanmıyorum.” Yine bir sessizlik oldu. “Sen babana ne olduğunu bilmiyor musun, Saul?”

“Ben belki de o şey... bahçede gördüğüm... Neden *buradayım* ben?” Saul titriyordu.

Crowley dudaklarını büzüp biraz daha yaklaştı. “Hımm, Saul, önce seni bu kadar beklettiğimiz için özür dilerim. İşler çok yoğundu. Biri gelip seninle ilgilenir diye ummuştum, ama görüldüğüne göre gelen olmamış. Özür dilerim. Bunu iletceğim.

Neden burada olduğuna gelince, şey, bu biraz karmaşık. Bir komşu telefon edip binanın önünde yatan birini gördüğünü söyledi, biz içeri girdiğimizde sen oradaydın, kim olduğunu bilmiyorduk... derken gördüğün gibi olaylar gelişti. Neyse, işin kısası, sen buradasın ve hikâyeyi bir de senin açımdan dinleyelim.”

Saul, Crowley’ye baktı. “Benim açımdan mı?” diye bağırdı. “Benim açımdan ne? Eve gittim ve babamın...”

Crowley, ellerini kaldırıp başını sallayarak, onu sakinleştirmeye çalıştı ve susturdu.

“Biliyorum, biliyorum Saul. Ne olduğunu anlamamız lazım. Şimdi gel benimle.” Bunu söylerken hafifçe gülümsedi. Yatağının üzerinde oturan Saul’ye baktı; garip giysiler içinde, kirli, pis kokulu, yüzünde kurumuş gözyaşlarıyla şaşkın, hırçın ve öksüz Saul’le.

“Sana birkaç soru soracağım.”

2. Bölüm

BİR keresinde, Saul üç yaşındayken, babasının omuzlarına oturmuştu; birlikte parktan eve geliyorlardı. Yolda onarım çalışmaları yapan işçilerin yanından geçmişler, Saul elleriyle babasının saçlarını karıştırmış ve sonra eğilerek, babasının işaret ettiği, içinde katran kaynayan kazana bakmıştı: Kamyonetin üzerinde ısıtılan kazana ve karıştırmak için kullandıkları büyük metal çubuğa. Burnuna yoğun bir katran kokusu dolmuş, fokurdayan kaba bakarken Hansel ve Gretel'deki cadının kazanını anımsamış, ani bir korkuyla bu kazana düşüp canlı canlı haşlanacağını düşünmüştü. Birden kendini geriye çekince babası durup ne olduğunu sordu. Durumu anlayınca da onu omuzlarından indirdi; küreklerine yaslanmış, ne olduğunu merak ederek korkmuş çocuğa sırttan işçilerin yanına gittiler birlikte. Babası eğilip kulağına onu cesaretlendiren sözler söylemiş, Saul de adamlara katranın ne olduğunu sormuştu. Adamlar, katranı nasıl inceltip yola yayacaklarını anlatmış, babası onu elinden tutarken ona göstermek için karıştırmışlardı. İçine düşmemişti, yine de hâlâ biraz korkuyordu; eskisi kadar değildi ama katranın ne olduğunu sormasına babasının neden izin verdiğini ve kendisinin de çok cesur davrandığını biliyordu.

Önünde duran bir fincan sütlü çay yavaş yavaş donuklaştı. Çıplak odanın kapısına bezgin görümlü bir polis memuru dikilmişti. Masadaki ses alma aygıtından ritmik ve madeni hışırtı sesi gelmekteydi. Crowley, kollarını kavuşturmuş, yüzü ifadesiz, karşısına oturmuştu.

“Babandan söz et biraz.”

Saul'un babası, oğlu eve ne zaman kızlarla gelse önüne geçemediği bir utanma duygusuyla geriliyordu. Onun için mesafeli ya da eski kafalı görünmemek çok önemliydi; her defasında korkunç bir hataya düşerek, Saul'un arkadaşlarını rahat ettirmeye çalışırdı. Yanlış bir şey söylemekten ödü kopar, kendi odasına kaçmamak için çabalarken de kaskatı kesilirdi. Yüzüne yapışmış zoraki bir tebessümle huzursuzca koridorda dikilip sert ve ciddi bir sesle, ödleri kopan on beş yaşındaki gençlere okulda neler yaptıklarını, bunlardan hoşlanıp hoşlanmadıklarını sorardı. Saul ise gözü babasında, onları rahat bırakıp gitmesini ister, babası kayıtsızca hava durumunu ya da İngilizce final sınavlarını tartışırken, öfkeyle yere bakarak beklerdi.

“Zaman zaman tartıştığınızı duydum. Doğru mu, Saul? Bundan bahsedelim istersen.”

Saul on yaşındayken, sabahları çok severdi. Babası erkenden trenle işe gider, o da evde bir saat kendi başına kalırdı. Dolaşıp babasının ortalığa bıraktığı kitapların başlıklarına bakardı: Para, politika ve tarih ile ilgili kitaplardı bunlar. Okuldaki tarih dersinde ne yaptıkları babasını çok ilgilendirir, öğretmenlerin neler anlattığını sorardı hep. Sandalyesinde öne eğilerek, Saul'e öğretmenin söylediği her şeye inanmamasını öğütlerdi. Oğlunun eline kitaplar tutuşturur, sonra başlıklarına bakar, dalgınlaşır, kitapları geri alır, sayfaları karıştırmaya başlayıp mırıldanarak Saul'un bunları okumak için daha çok genç olabileceğini söylerdi. Tartıştıkları konular hakkında ne düşündüğünü sorardı oğluna. Söylediklerini çok ciddiye alırdı. Bazen bu tartışmalar Saul'ü sıkardı. Çoğu kez de bu ani fikir karmaşası onu huzursuz eder, ama bir yandan ona ilham da verirdi.

“Baban sana kendini suçlu hissettirdi mi hiç?”

Saul on altı yaşındayken ikisinin arasındaki ilişkide bir şeyler kötü gitmeye başlamıştı. Bunun gelip geçici bir uyumsuzluk ol-

duğundan emindi, ama bir kez kök salınca da bu tatsızlık sürdü gitti. Babası onunla nasıl konuşacağını unuttu. Ona öğreteceği ve söyleyeceği bir şey kalmamıştı. Saul babasının uğradığı düş kırıklığına öfkeliydi. Babası ise onun tembelliği, politik coşkudan yoksun oluşu yüzünden düş kırıklığı içindeydi. Saul onun içini rahatlatmıyor, babası da buna bozuluyordu. Saul yürüyüşlere ve gösterilere gitmekten vazgeçmişti, babası da ona sormaktan. Arada bir tartışılardı. Kapılar çarpardı. Genellikle bir şey olmazdı.

Hediye almayı sevmezdi babası. Oğlu evdeyken eve asla bir kadınla gelmezdi. Bir defasında, Saul on iki yaşındayken okuldaki kabadayılar ona sataşmışlar, babası da haber vermeden okula gelecek öğretmenleri azarlamıştı; Saul utançtan yerin dibine girmişti.

“Annemi özlüyor musun, Saul? Onu hiç tanıyamadığın için üzgün müsün?”

Babası, güçlü omuzları ve kalın bir direğe benzeyen bedeni olan kısa boylu bir adamdı. Dökülmeye başlamış kır saçları ve gri gözleri vardı.

Bir önceki Noel’de Lenin’in bir kitabını vermişti ona. Arkadaşları gülmüş, yaşlanan babasının onu ne kadar az tanıdığını söylemişlerdi; ama onun tepkisi, babasına burun kıvrımak olmamıştı – yalnızca hüsrana uğradı. Babasının ona ne vermeye çalıştığını biliyordu.

Babası bir çelişkiyi çözmeye çalışıyordu. Yaşamdan istediğini söke söke almaktansa, karşısına ne çıkarsa kabul eden, akıllı ve eğitilmiş oğlunun ne yapmak istediğini anlamaya çalışıyordu. Anladığı tek şey oğlunun bir düş kırıklığı yaşadığıydı. Bu da doğrudu. Saul yetişme çağındayken sıradan, küskün, can sıkıntısıyla oradan oraya sürüklenen biriydi. Babasına göre bunun tek anlamı vardı: Saul ürkütücü ve uçsuz bucaksız bir geleceğin, koca bir yaşamın, koca bir dünyanın karşısında felç olmuştu. Saul bu evreden çıkıp yirmili yaşlarını hasarsız atlattı, ama babasıyla ikisi bir daha birbirleriyle konuşmayı beceremediler.

O Noel’de, Saul yatağına oturup küçük kitabı elinde evirip çevirip durmuştu. Sade işçi gravürleriyle resimlendirilmiş, deri ciltli bir basımdı; küçük ve güzel bir nesne. *Ne Yapmalı?* diye soruyordu başlığı. Sana ne yapmalı, Saul?

Kitabı okudu. Lenin’in geleceği yakalamayı, onun için savaşmayı, onu biçimlendirmeyi öğütlediği yazılarını okudu. Babasının ona dünyayı açıklamaya, yardım etmeye çalıştığını biliyordu. Babası onun önderi olmak istiyordu. İnsanı felce uğratan şeyin korku olduğuna ve korkuyu da cehaletin yarattığına inanıyordu. Öğrendiğimiz zaman, korkmayız artık. Bu katrandır, katran şu işe yarar, bu dünyadır, dünya şu işe yarar, biz de dünyada şu işe yararız.

Uzun bir süre kibar sorular ve tek heceli yanıtlarla geçti. Neredeyse fark etmeden, sorgulamanın hızı artmaya başladı. *Londra dışındaydım*, diye açıklamaya çalışıyordu Saul, *Kamp yapıyordum. Geç geldim, on bir gibi, hemen yattım, babamı görmedim.*

Crowley ısrarlıydı. Saul’ün ağlamaklı yanıtlarını duymazlıktan geliyordu. Gitgide öfkesi arttı. Saul’e önceki geceyi sordu.

Hiç insafa gelmeksizin Saul’ün hangi yoldan geçerek eve geldiğini yeniden anlattırdı. Saul tokat yemiş gibi hissediyordu kendini. Yükselen adrenalinini denetlemeye çalışarak ters cevaplar vermeye başladı. Crowley, Saul’ü yeniden Willesden’in karanlık sokaklarında dolaştırdı ve ondan öğrendiği ayrıntılarla daha önce elde ettiği yarım yamalak bilgilerin ete kemiğe bürünmesini sağladı.

“Babamı görünce ne yaptın?” diye sordu.

Babamı görmedim, ben görmeden öldü, demek istedi, ama ne dediği anlaşılmadan huysuz bir çocuğun sızlanmalarından farksız olan kendi sesini duydu.

“Seni beklediğini görünce öfkelenin mi?” diye sordu Crowley. Saul ise kasıklarından dışa doğru yayılan bir korkunun bedenini sardığını hissetti.

“Seni kızdırdı mı, Saul? Tartıştınız mı?”

“Onu görmedim!”

“Kavga ettiniz mi, Saul?” Hayır diye sallanan bir baş. “Kavga ettiniz mi?” Hayır. “Ettiniz mi?”

Crowley uzun bir süre yanıt almayı bekledi. Sonunda dudaklarını büzerek bir deftere bir şeyler karaladı. Başını kaldırıp Saul’ün gözlerine baktı ve konuşmasını bekledi.

“Görmedim onu! Ne istiyorsunuz, anlamıyorum. Ben orada değildim ki.” Saul korkuyordu. “Ne zaman gitmeme izin vereceksiniz?” diye sordu yalvararak. Ama Crowley yanıt vermedi.

Polis memuru ile birlikte Saul’ü yine hücrelerine götürdüler. Sorgulama sürecektir, diye uyardılar. Yiyecek bir şeyler önerdiler, ama o bunu gurur meselesi yapıp huysuzca reddetti. Aç olup olmadığını da bilmiyordu. Nasıl anlayacağını unutmuş gibiydi.

Adamların ayak sesleri uzaklaşırken, “Telefon etmek istiyorum!” diye seslendi arkalarından, ama geri gelen olmadı ve o da bir daha seslenmedi.

Yatağına yatıp elleriyle gözlerini kapattı.

Çıkan her sesin çok iyi farkındaydı. Daha kapısına gelmeden ayak tıkırtılarını duyabiliyordu. Birbirleriyle konuşan kadın ve erkeklerin boğuk sesleri kapıdan geçerken yükselip alçalıyordu; binanın öteki tarafından ani bir kakhaha sesi geldi; ağaçların ve duvarların arkasından homurtuları duyulan arabalar gelip geçiyordu.

Uzun bir süre uzanıp dinledi. Telefon konuşması yapmasına izin var mıydı acaba? Kimi arardı ki? Tutuklanmış mıydı? Ama bu düşünceler pek fazla meşgul etmedi onu. Çoğunlukla uzanıp yattı ve dinledi.

Uzun bir süre geçti.

Birden irkilerek gözlerini açtı. Bir an ne olduğunu anlamadı. Sesler değişiyordu.

Dünyadaki bütün seslerin içinden bir boşluk sızıyor gibiydi.

Daha önce duyduğu her şeyi hâlâ ayırt edebiliyordu, ama iki boyutlu hale gelerek uzaklaşıyordu bunlar. Hızlı ve açıklaması olanaksız bir değişimdi bu. Sesler yüzme havuzlarını dolduran çığlıkların garip yankıları gibi, net ve duyulabilir ama boştu.

Doğrulup oturdu. Bir sürtünme sesi irkiltmişti onu: Göğsünün, battaniyenin kaba kumaşına dokunma sesi. Kalbinin atışlarını duyabiliyordu. Bedenin sesleri, yine eskisi gibi tok seslerdi; bu garip ses vampirliğinden etkilenmemişti. Hiç de doğal olmayan bir şekilde açık seçik duyuluyordu. Saul beceriksizce dünyaya yapıştırılmış bir parça gibi hissetti kendini. Başını yavaşça iki yana çevirdi, kulaklarına dokundu.

Koridorda yürüyen takatsiz birinin hafif çizme sesleri geldi. Hücresinin önünden kuşkulu adımlarla bir polis memuru geçti. Saul kararsızca ayağa kalkıp tavana baktı. Sanki odada hafif bir ışık dolaşıyormuş gibi, gölgeler yavaşça oynuyor, boyadaki çizgi ve çatlakların oluşturduğu ağ tedirgin bir biçimde hareket ediyor gibiydi.

Hızlı hızlı solumaya başladı. Gerilmiş gibi yayılan havada toz tadı vardı.

Kımıldadı, sendeledi, kendi bedeninin ses karmaşası başını döndürmüştü.

O yavaş ayak sesleri duyulur hale gelip mırıltıları bastırdı. Saul'un çıkardığı sesler gibi ayak sesleri de etraftaki fısıltıları kolayca ve bile isteye delip geçiyordu. Koridorda gidip gelen başka insanların ayak sesleri bunların yanından geçip gitti, ama bu ayakların hızı değişmedi. Hiç durmadan yürüyüp kapısına geldiler. Saul kurumuş havadaki titreşimleri duyabiliyordu.

Ne yaptığını fark etmeden, odanın bir köşesine sindi ve kapıya bakmaya başladı. Ayaklar durdu. Anahtar sesi duymadı, ama kapının kolu döndü ve kapı açıldı.

Bu açılma işi çok çok çok uzun sürdü gibi geldi Saul'e, sanki kapı birden yapışkanlaşan havayı yarıp geçmekte zorlanıyormuş gibi. Bakımsızlıktan bir deri bir kemik kalmış menteşe-

rin yakınması, kapının hareketi durduktan sonra epey bir süre devam etti.

Koridordaki ışık parlıyordu. Saul hücreğine giren ve arkasından kapıyı yavaşça kapatan karaltıyı seçemedi.

Karaltı Saul'e bakarak hiç kımıldamadan bekledi.

Hücrenin ışığı adamı aydınlatmada yetersiz kalıyordu.

Ay ışığı gibi hiçbir şeyi tam göstermiyor, sadece kenar çizgilerini belirginleştiriyordu. Karanlık iki göz, keskin bir burun ve ince dudaklar.

Gölgeler örümcek ağı gibi yüzünü kaplıyordu. Uzun boy-
luydu, ama çok uzun değil; sanki bir rüzgârdan korunuyor gibi omuzlarını büzmüştü. Hayal meyal görünen yüzü ince ve buruştu; uzun siyah saçları düzdü ve taranmamıştı, dağınık tutamlar halinde gergin omuzlarına kadar iniyordu. Koyu renk giysilerinin üzerine gri, şekilsiz bir pardösü giymişti. Adam ellerini ceplerine soktu. Yüzü hafifçe yere eğildi. Kaşlarının altından Saul'e bakıyordu.

Çöp ve ıslak hayvan kokusu doldurmuştu odayı. Adam, Saul'ü izleyerek, hiç kımıldamadan bekledi.

“Güvendesin.”

Saul birden ürktü. Adamın ağzının oynadığını belli belirsiz görmüştü, ama sert fısıltısı sanki adam kulağının dibinde konuşmuş gibi yankılanmıştı. Ne söylediğini anlaması için bir süre geçmesi gerekti.

“Ne demek istiyorsun?” dedi. “Kimsin sen?”

“Güvendesin artık. Kimse bir şey yapamaz sana.” Çok belirgin bir Londra vurgusuyla, fısıltı halinde, saldırgan, gizemli bir hırıltı kulağının ta içinde uğuldadı. “Neden burada olduğunu öğrenmeni istiyorum.”

Saul başının döndüğünü hissetti; balgamla yoğunlaşan tükürüğünü yuttu. Neler olduğunu anlamıyordu.

“Kimsin sen?” dedi sinirlenerek. “Polis misin? Crowley nerede?”